

Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

Estudi de seguiment de la intercomprensió a Catalunya (2009-2017)

Subdirecció General de Llengua i Plurilingüisme
2017

CONTINGUTS

- La intercomprensió al sistema educatiu de Catalunya: històric, recapitulació i estratègia
- Qüestionari sobre pràctiques docents i d'avaluació en Intercomprensió: buidatge i anàlisi de dades
- Conclusions: observacions, necessitats i línies de treball

LA INTERCOMPRESIÓ AL SISTEMA EDUCATIU DE CATALUNYA

Històric, recapitulació i estratègia

Jordi Ortiz i Catherine Blanch

HISTÒRIC

EXPERIMENTACIÓ A L'AULA AMB EL MANUAL EUROMANIA

PILOTATGE D'APLICACIÓ A L'AULA DEL MANUAL EUROMANIA

2009-2010

- Experimentació (centres amb francès) amb el manual Euromania i avaluació en 5 centres.

2010-2011

- Pilotatge (centres amb francès) d'experimentació amb el manual Euromania i avaluació en 5 centres.
- Adaptació al català del manual Euromania (grup de treball).
- Activitat: "Assessorament a l'impuls d'un projecte plurilingüe i internacional: Pilotatge EUROMANIA": 11 docents.

HISTÒRIC

PILOTATGE D'APLICACIÓ A L'AULA DEL MANUAL EUROMANIA

DIFUSIÓ DEL PROJECTE EUROMANIA

2011-2012

- Pilotatge (centres amb francès) d'experimentació amb el manual Euromania i avaluació en 7 centres.
- Edició i publicació de la versió catalana del manual Euromania.
- Activitat: "Accions de suport al Plurilingüisme: Projecte Euromania".
- Jornada Euromania.

2012-2013

- Treball amb el manual Euromania i avaluació en 19 centres de Catalunya.
- Creació adreça euromania@xtec.cat.
- Jornades Euromania al territori.
- Activitat: "Euromania. Intercomprensió una via al plurilingüisme".
- 35 docents inscrits / 20 centres.
- Moodle Euromania a Odissea.

HISTÒRIC

APLICACIÓ A L'AULA DEL MANUAL EUROMANIA

DIFUSIÓ I SEGUIMENT DEL PROJECTE EUROMANIA

2013-2014

- Activitat GTAF: “Euromania. Intercomprensió, una via al plurilingüisme”.
- 85 docents inscrits / 36 centres.
- Formacions d’Euromania als ST i a centres (7).
- Creació de mòduls inspirats en Euromania i paquets Jcllic.
- I Fira de llengües romàniques (Portús).

2014-2015

- Activitat GTAF: “Euromania. Intercomprensió, una via al plurilingüisme”.
- Conversió del manual Euromania a PDF interactius.
- 49 docents inscrits / 31 centres.
- Formacions d’Euromania als ST (3).
- II Fira de llengües romàniques (Montjuïc).

2015-2016

- Activitat GTAF: “Euromania. Intercomprensió, una via al plurilingüisme”.
- 25 docents inscrits / 13 centres.
- Jornades Euromania als ST (4).
- Formació Galapro (UB).
- Jornada d’Intercomprensió (UPF).

HISTÒRIC

PROJECTE CATALUNYA INTERCOMPRESIÓ

IMPULS DE LA INTERCOMPRESIÓ

2016-2017

- Creació adreça intercomprensio@xtec.cat.
- Pas de difusió del projecte Euromanía a la difusió de la intercomprensió com a estratègia plurilingüe.
- Intercomprensió = estratègia plurilingüe d'implementació del PLC/programes d'innovació.
- Moodle Intercomprensió a Odissea.
- Formació:
 - Telemàtica: Activitat: "Intercomprensió, una via al plurilingüisme".
 - 22 docents inscrits / 21 centres.
 - Semipresencial: Activitat: "Seminari Catalunya Intercomprensió" (15h).
 - [docents que ja han integrat la IC al PLC]
- Col·laboració amb Grup Promotor Santillana en l'elaboració de mòduls plurilingües.
- Trobades pedagògiques d'intercomprensió als ST (4 o 6): MVO 50 + VOC 45 + CEB+BCO+BLL 115 + LLE 40.
- Creació del nodes de Catalunya Intercomprensió.
- Seguiment de la IC als centres.

HISTÒRIC

PROJECTE CATALUNYA INTERCOMPRESIÓ IMPLEMENTACIÓ INTEGRADA I CONSOLIDACIÓ AL CENTRE

2017-2018

- Formació semipresencial focalitzada:
 - Activitat GTAF: “La intercomprensió lingüística romànica, una estratègia plurilingüe” (30h).
 - [docents que participen o han participat en programes d’innovació: ILEC, GEP i Avancem]
 - Activitat GTAF: “Implementació i consolidació de la intercomprensió lingüística romànica” (60h).
 - [docents+membres equip directiu interessats a donar continuïtat a la IC]

RESUM DE L'HISTÒRIC

2009-2016

- Formació: activitat telemàtica de repositori de continguts (activitat mare per a la formació presencial als ST).
- Focalització en el projecte Euromania com a via d'aplicació del plurilingüisme.
- Jornades de presentació d'Euromania.
- Públic de les jornades: docents.
- Odissea com a repositori de continguts i entorn de formació.
- Èmfasi en l'aplicació d'activitats d'Euromania: lligam amb el PLC.

2016-

- Formació: activitats semipresencials de formació segons l'experiència en intercomprensió (impuls i consolidació).
- Focalització en la intercomprensió com a estratègia integrada per al treball en comprensió lectora plurilingüe.
- Trobades pedagògiques de difusió de la intercomprensió.
- Públic de les trobades: equips directius i docents.
- Nodes com a repositori de continguts i xarxa docent i Odissea com a entorn de formació.
- Èmfasi en la implementació integrada de la intercomprensió: lligam amb el PLC/Programes d'innovació (ILEC, GEP, Avancem).

UN EXEMPLE D'IMPLEMENTACIÓ INTEGRADA DE LA INTERCOMPRESIÓ

“ Treballem des de multitud d'àrees. Hi ha un **acord amb el claustre** d'incorporar texts en diferents llengües en **totes les unitats didàctiques** especialment a coneixement del medi social i natural. Utilitzem la **metodologia AICLE** en moltes àrees tant en anglès com en francès (matemàtiques al cicle superior). Intervenció de **4 auxiliars de conversa** en diferents moments al llarg de tota la jornada i en tots els cursos des d'infantil (1 canadenc, 1 francesa i 2 italians). Celebració de **dies especials o tradicions** en activitats que elaboren els auxiliars a l'hora del pati o bé quan acaben les classes. **Participació de les famílies** amb llengües que permeten la intercomprensió. **Implementació d'unitats d'Euromania**. Introducció de **llibres en diferents llengües a les maletes viatgeres** (per exemple; les maletes viatgeres de cicle superior des del curs vinent comptaran amb materials amb català, castellà, aranès, francès, anglès i portuguès).

[...]

No volem separar la intercomprensió de la nostra activitat diària. No fem intercomprensió com un aspecte aïllat, sinó que treballem qualsevol tema amb diferents llengües.

”

ESC Enric Farreny (Lleida)

- Acord de claustre per a la implementació coordinada de la IC.
- Introducció de la IC en totes les unitats didàctiques d'aula.
- Complementació en metodologia AICLE.
- Col·laboració d'auxiliars de conversa.
- Treball intercultural.
- Participació de les famílies.
- Mòduls del manual Euromania.
- Contextualització de la IC: maletes viatgeres.

ENVERS LA IMPLEMENTACIÓ INTEGRADA DE LA INTERCOMPRENSIÓ

ILEC

Lectura plurilingüe

La IC com a **eina** per treballar les **estratègies de comprensió lectora**.

*Saber llegir
Llegir per aprendre*

GEP

A mig camí de l'AICLE

La IC com a **porta oberta** a la implementació d'AICLE i facilitadora de l'aprenentatge en/de llengua estrangera.

Només suports escrits en llengua romànica estrangera

Avancem cap al TIL

Processos de transferència

La IC com a **metodologia que potencia la transferència** lingüística i cultural, i la **col·laboració docent**.

Proposta metodològica comunicativa

QÜESTIONARI SOBRE PRÀCTIQUES DOCENTS I AVALUACIÓ EN IC

Buidatge i anàlisi de dades

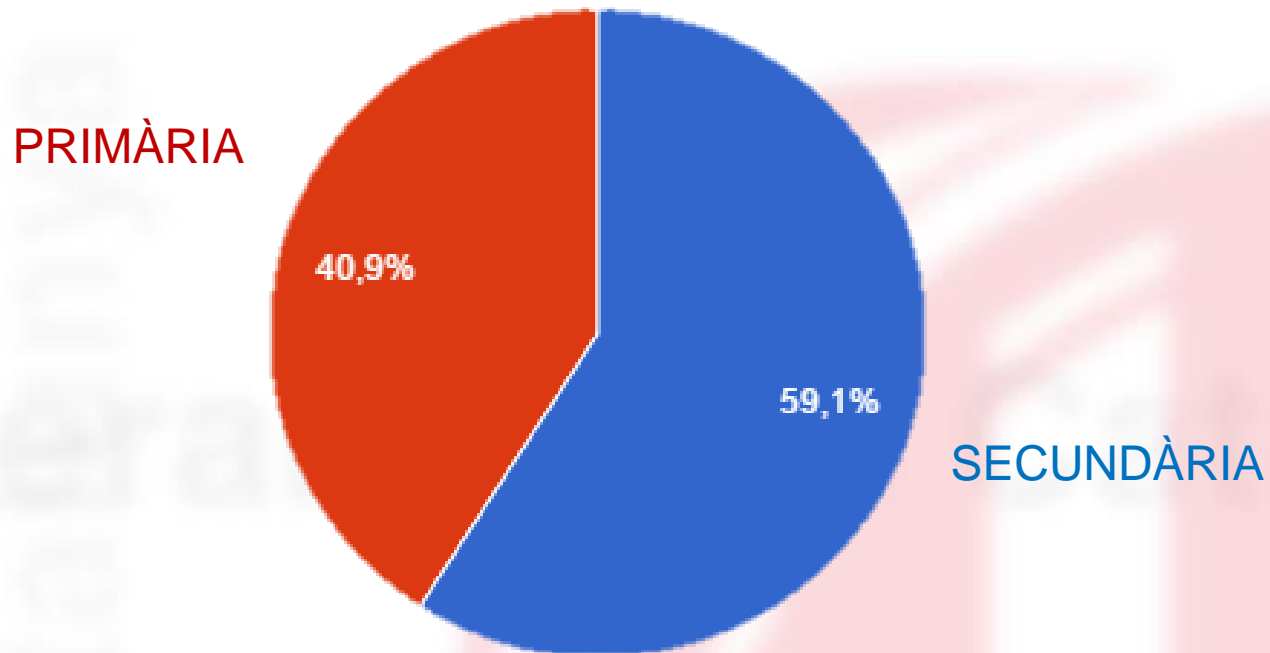
Jordi Ortiz i Encarnación Carrasco

PARTICIPANTS

Etapa educativa dels participants del qüestionari

Total: 24 participants

PRIMÀRIA

- Exercicis de transferència i comprensió lectora.
- Inici de les sessions:
 - “Flor de llengües”: coneixement del propi repertori lingüístic i dels companys).
 - Escolta de mitjans d'àudio o audiovisuals per al treball de formulació i posterior falsament d'hipòtesis.
- Treball a partir de cançons (omplir forats, escollir millors opcions...).
- Cerca d'informació sobre els continguts dels textos.
- Memorització d'alguna cançó en llengua romànica no catalana.
- Activitats dinàmiques i visuals, creatives: murals...
- Creació de jocs i/o revistes plurilingües de l'escola.

SECUNDÀRIA

- Inici de les sessions:
 - Treball a partir de cançons (omplir forats, escollir millors opcions...).
- Treball de llengua:
 - Exercicis de transferència i comprensió oral i lectora (i audiovisual).
 - Tractament d'un mateix tema en diverses llengües romàniques.
 - Exercicis de correspondència entre llengües: sistematització de passarel·les (i transferències) interlingüístiques. Compleció de taules (elements EuroComRom).
 - Tractament de regles de conversió entre les llengües.
 - Lectura de fragments de textos literaris (al Batxillerat) en llengües romàniques diverses i material audiovisual sobre literatura.
 - Ensayos de producció oral: “A partir de la unitat sobre vies romanes, en l'optativa de Llatí de 4t vaig fer que per parelles els alumnes presentessin una via romana en la llengua del país actual en què es trobava (castellà, català, francès, italià, romanès).”
- Treball de lectura i comprensió lectora:
 - Treball a partir de textos reals: lectura, interpretació i comprensió lectora (fulletons turtístics, articles de premsa estrangera, cartes de restaurants...).
 - Cerca d'informació sobre els continguts dels textos.
 - Activitats de resum i producció en llengua catalana: exposicions, presentacions curtes, tallers en llengües romàniques (a partir de lèxic especialitzat, com les festivitats culturals) i amb incorporació de l'audiovisual.
 - Reflexió sobre l'accessibilitat i transparència/opacitat lingüístiques en casos reals (planes web...).
- Activitats dinàmiques i visuals, creatives: murals, horòscops...
- “Concursos del que hem après”.

PRIMÀRIA

- Integrat en matèries:
 - No lingüístiques: pràctica d'estratègies de comprensió lectora (inferències, preguntes...).
 - Coneixement del medi natural (experimentació i mètode científic).
 - Coneixement del medi social i cultural (coneixement de l'entorn social).
 - Matemàtiques.
- Sobre dimensió lingüística i cultural:
 - Coneixement metalingüístic i metacognitiu a propòsit del repertori lingüístic propi, de l'aula i de l'entorn. Treball de la realitat lingüística i cultural més propera de l'alumnat en el context d'escola.

SECUNDÀRIA

- Integrat en matèries:
 - No lingüístiques: pràctica d'estratègies de comprensió lectora (inferències, preguntes...).
 - Ètica: fil conductor a partir d'un motiu temàtic.
 - Ciències socials / Geografia i història
 - Ciències naturals.
 - Matemàtiques.
 - Àmbit lingüístic:
 - Literatura catalana i universal: història literària.
 - Llatí: origen de les llengües romàniques partint de la llengua mare o del procés de romanització.
- Sobre dimensió lingüística i cultural:
 - Coneixement metalingüístic i metacognitiu a propòsit del repertori lingüístic propi, de l'aula i de l'entorn. Treball de la realitat lingüística i cultural més propera de l'alumnat en el context d'escola.
 - Coneixement de la història i la geografia de les llengües romàniques.

PRIMÀRIA

- Represa de continguts ja treballats:
 - Un cop treballats alguns conceptes o temes es presenten alguns mòduls Euromania que hi estiguin relacionats.
- Celebració d'esdeveniments interculturals.
- Treball sobre cançons (Jan Petit...).
- Experimentació (a Medi Natural).

SECUNDÀRIA

- Celebració d'esdeveniments interculturals (per exemple: la Castanyada, el Carnestoltes...).
- Treball sobre cançons.
- Intercanvis amb estudiants d'altres països de parla romànica (França, Occitània...).

PRIMÀRIA

- Tres temes d'Euromania per trimestre.
- Un dossier d'Euromania per trimestre (relacionat amb alguna assignatura: coneixement del medi...).

SECUNDÀRIA

- Activitats (puntuals o no) integrades en la programació de les matèries.
- Activitats en la planificació de la intercomprensió com a matèria dotada de franja horària.

No tenim prou dades sobre aquest àmbit, però es dedueix que a cops hi ha una certa continuïtat durant un període més o menys llarg de temps, però normalment són activitats puntuals que s'emmarquen com a complement d'aprenentatge d'algun contingut curricular determinat. També s'introdueix en les jornades d'àmbit cultural del centre o en els preparatius d'algun esdeveniment o festiu cultural destacat.

PRIMÀRIA

- Integració de textos en totes les unitats didàctiques del claustre (especialment, medi natural i social).
- Participació de les famílies.
- Ús i aprofitament de les llengües romàniques de l'aula.
- Coordinació dels mestres que treballen la IC amb el tutor de l'aula per "fer coincidir els temes".

SECUNDÀRIA

- No tenim prou dades.

Tanmateix, es dedueix que, majoritàriament, la IC va de la mà del professorat que s'implica en la seva introducció en la seva matèria d'ensenyament. En casos d'implicació de departament o de claustre, el treball de la IC va lligat a un major tractament metalingüístic i de treball de comprensió lectora transversal en les matèries.

PRIMÀRIA

- 3/9 mestres afirmen NO avaluar els aprenentatges:
 - *Perquè són activitats puntuals.*
 - *La intercomprensió no és una finalitat, és un mitjà per arribar a assolir els objectius. S'avalua la motivació i l'interès en vers [sic] la intercomprensió per part de l'alumnat però no es fa una avaluació més específica sobre ella mateixa.*
- No s'observen diferències en la tipologia d'activitats aplicades segons si mantenen un objectiu d'avaluació o no.

SECUNDÀRIA

- 1/13 professors afirmen NO avaluar els aprenentatges:
 - *Perquè era una pràctica d'aula que s'avalua com a exercici de català.*
- No s'observen diferències en la tipologia d'activitats aplicades segons si mantenen un objectiu d'avaluació o no.

PRIMÀRIA

- Anàlisi de l'estratègia intercomprensiva.
 - *Avaluar en el sentit de veure si són capaços d'utilitzar estratègies IC.*
 - *Valorem l'adquisició d'habilitats en la Intercomprensió.*
- Avaluació de la competència plurilingüe.
 - *Per conèixer la competència plurilingüe dels alumnes.*
 - *En realitat s'autovaulen perquè prenguin consciència lingüística.*
- Avaluació d'estratègies de lectura.
 - *Per comprovar si les estratègies de lectura treballades s'apliquen.*
- Avaluació de l'aprenentatge.
 - *Per a veure si avancem.*
 - *Per a veure la seva evolució i que ells vegin com van aprenent.*

Presència de l'autoavaluació.

SECUNDÀRIA

- Avaluació de l'aprenentatge.
 - *Per saber la progressió de l'alumnat.*
 - *Per mesurar el grau d'assoliment de les competències treballades.*
 - *Perquè, encara que no formi part del currículum oficial, considero que és una activitat formativa de primer ordre, i cal donar-li el seu just valor davant de l'alumnat.*
 - *Per informar del seu procés, de les seves habilitats, de les seves dificultats, per engrascar, per projectar les màximes expectatives de progrés a l'alumnat.*
- Avaluació merament quantitativa i certificadora.
 - *Nota.*
 - *perquè formen part de la matèria.*
 - *Els avaluo com activitats d'ètica [sic], no com a activitats de llengües .*
 - *Perquè és una optativa i s'ha d'avaluar.*
 - *Perquè tinguem una qualificació per la seva participació, assistència [sic] i actitud.*
 - *Vaig avaluar la presentació, però no la comprensió.*
- Avaluació per a la motivació de l'alumnat.
 - *per desdramatitzar una dificultat inexistent i per estimular.*
 - *Perquè els hem estat treballant a classe i el fet d'avaluar-los crec que potencia que aquestes sessions siguin considerades i valorades per part de l'alumnat.*

Preeminència de l'avaluació unilateral per part del professorat, i per aconseguir una nota quantitativa, i oblit de l'avaluació de l'estratègia intercomprensiva, la competència plurilingüe o les estratègies de comprensió lectora.

S'intueix una manca d'interdisciplinarietat i transversalitat en la introducció de la IC.

PRIMÀRIA

- Assoliment d'objectius d'aprenentatge.
 - És veure d'on hem sortit, què hem fet i on hem arribat.
 - Per a mi és veure si els objectius que m'he proposat es van assolit i si cal modificar algun aspecte o reforçar-lo.
 - Per mi és valorar tot el procés d'aprenentatge, per a ells, adonar-se de la seva evolució (espero!).
- Presa de decisions.
 - Obtenir informació, analitzar-la i prendre decisions.
- Anàlisi de l'aprenentatge.
 - Fer un seguiment dels aprenentatges del alumnes.
 - L'avaluació forma part del procés d'aprenentatge. Ens serveix per regular-lo. És important que ells siguin conscients per tal de saber per una banda el que s'espera d'ells i per l'altra que [sic] han de fer per millorar. Utilitzem rúbriques tant d'autoavaluació com de coavaluació.
 - Per a mi: la mostra d'interès, la participació, el grau de resolució eficaç de les activitats proposades. Per als alumnes: valorar la tasca realitzada, motivació per a seguir progressant, treballar l'autoestima i capacitat de frustració.

L'avaluació com a recurs per a la millora d'objectius i del procés d'aprenentatge.
Presència de l'autoavaluació i la coavaluació.

SECUNDÀRIA

- Assoliment d'objectius d'aprenentatge.
 - per a mi, valorar el grau d'assoliment d'un objectiu, però, per als meus alumnes, obtenir una qualificació numèrica.
 - Comprovar la comprensió i ells també la valoren.
- Anàlisi de l'aprenentatge.
 - Fer l'observació de l'aprenentatge i de l'evolució des de començaments de curs fins al final. A Euromania l'avaluació és contínua i es té en compte el comportament, la predisposició, la puntualitat, la participació i la llibreta, així com els exercicis.
 - Informar d'aprenentatges, competències processos, etc.; mesurar allò que és mesurable; jutjar l'evolució i els nivells assolits; prendre decisions per millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge.
 - avaluar és prendre consciència de tot allò que han après i del que manca. Per als meus alumnes, avaluar és tenir una nota.
- Introducció d'una nota numèrica.
 - tenir el retorn dels aprenentatges [sic] dels alumnes. Pels meus alumnes suposa una qualificació per alguns i per altres gaudir dels aprenentatges i experiències.
 - Nota.
 - Mesurar els esforços implicats en l'elaboració de les tasques, i confrontar-los amb els resultats obtinguts. En aquest procés, els objectius poden anar canviant a mesura que la tasca pren cos en mans dels grups que treballen. Per a l'alumnat, l'avaluació.
 - Correspondència del treball fet a una nota numèrica. Valorar-los.
 - Fer una valoració de l'activitat i determinar què s'ha après (tant pel que fa a continguts com pel que fa a procediments o actituds).
- Altres:
 - Compartir coneixements.
 - Avaluar l'alumnat ,per una banda , és un mitjà a través del qual m' autoavaluo i , per l' altra, un instrument perquè l' alumne s'autoavalui i tingui un varem [sic] dels seus aprenentatges.

S'observa un decalatge entre la justificació i la definició de l'avaluació.
Omnipresència de l'avaluació unilateral per part del professorat.

PRIMÀRIA

- Una mera necessitat.
- Com a recurs per a l'aprenentatge.
 - *Crec necessari avaluar tots els aprenentatges.*
 - *Si [sic], ja que treballem amb estructures comunes.*
 - *Sí, perquè l'alumne veu el grau d'eficàcia de l'assoliment dels objectius marcats prèviament.*

SECUNDÀRIA

- Una mera necessitat.
- Com a recurs per a l'aprenentatge
 - *No puc concebre un procés educatiu sense avaluar. De vegades no cal qualificar-ho tot numèricament, però l'avaluació és part del procés d'aprenentatge.*
 - *Sí, perquè qualsevol activitat necessita ser avaluada per saber el que s'ha après.*
- Altres.
 - *Com a avaluació continua [sic].*
 - *No tant els aprenentatges en IC com els continguts treballats en diferents llengües romàniques.*
 - *Si [sic]. Amb tot, he de dir que és un percentatge baix de la nota total.*
 - *Més aviat parlaria de valoració. Si es treballen pautes sistemàtiques d'intercomprensió es pot avaluar si s'han assolit o no. També es poden prendre aquestes activitats com un mer tast.*

Els coneixements i habilitats adquirides en IC perden la seva importància, a la Secundària, per donar preeminència total als continguts d'àrea. La IC no és un contingut per se, sinó una mera eina de bastiment dels coneixements. Així, es podria arribar a una (indesitjable) conclusió que el treball de reflexió meta en IC s'esvaeix i, per tant, que esdevé aïllat en la dinàmica d'aula.

PRIMÀRIA

- Rúbriques d'(auto)avaluació.
 - *Rúbriques d'autoavaluació i del mestre. Tot observant les dinàmiques de l'aula.*
 - *Amb instruments diversos (rúbriques, taules d'autoavaluació,...).*
- Observació i seguiment diaris de l'aprenentatge a l'aula.
 - *Fent un seguiment de la pràctica del dia a dia.*
 - *Observo molt, ja que treballo amb grups reduïts. Tinc una rúbrica per les cançons i avaluo també el treball escrit del dossier.*
- Coavaluació alumnat-professorat.
 - *Normalment autoavaluació amb retorn qualitatiu per part de la mestra.*

La forma d'avaluar és un tema complex per al professorat, amb dificultats per realitzar-la i els mecanismes per utilitzar.

Combinació de diversos mètodes (especialment, observació i rúbriques).

SECUNDÀRIA

- Rúbriques d'(auto)avaluació.
 - *coavaluació, rúbriques, graelles amb indicadors, test i examens [sic].*
 - *amb taula [sic] amb items [sic].*
 - *Amb una taula.*
- Avaluació per part del professorat.
 - *A partir de les activitats [sic] proposades.*
 - *Comentaris orals i escrits, qualificació numèrica trimestral.*
 - *Vaig avaluar l'actitud dels alumnes cap al fet de treballar en una altra llengua romànica: les ganes de fer i presentar bé l'exposició.*
- El què avaluat.
 - *Oral, lectura, comprensió.*
 - *valoració de l'assoliment d'un coneixement concret i de la capacitat per inferir-ne lleis generals aplicables.*
 - *Valorant el treball en equip i la capacitat d'implicar-se de cada membre en el grup. Cal posar en la balança, al meu parer, l'aportació individual de cadascú i l'agilitat del grup a fer-ne un tram coherent, cohesionat i dotat de sentit.*
 - *Amb el màxim d'elements possibles: els diferents treballs, la participació a classe, el dossier, les exposicions orals, etc.*
 - *A través d'activitats diverses.*

La forma d'avaluar desatén l'observació i el seguiment diari de l'aprenentatge a l'aula.

PRIMÀRIA

- Apreciació (comentari constructiu/qualificatiu positiu): 5.
- Apreciació + Nota numèrica: 1.
- Caracterització dels retorns:
 - Caracterització individual escrit/oral sobre el procés d'aprenentatge.
 - Revisió de les rúbriques d'avaluació.

SECUNDÀRIA

- Apreciació (comentari constructiu/qualificatiu positiu): 2.
- Apreciació + Nota numèrica: 8.
- Nota numèrica: 2
- És de notar que el « sistema d'avaluació, a secundària, marcat per l'aplicatiu SAGA, només permet la nota numèrica ».
- Caracterització dels retorns:
 - Qualitatius
 - Comentari individual escrit/oral sobre el procés d'aprenentatge.
 - faig comentaris tant constructius com positius i espero a millorar.
 - Es tracta de les notes numèriques tradicionals. Els alumnes, però, reben les meves observacions tot al llarg del procés de treball.
 - informo de tot allò que he referenciat en respostes anteriors.
 - Els marco les coses que podrien millorar.
 - Valorava i comentàvem amb la resta de la classe la qualitat de la presentació (cura en la presentació estètica, ortogràfica, de pronunciació).
 - Quantitatius
 - Es puntua com una activitat més d'aula.
 - Qualificació de l'1 al 10, comentaris constructius al voltant de la seva participació i un petit detall
 - a) Si es fa com a assignatura optativa estimo i entusiasmo als meus alumnes i aproven tots. Els encanta. És una classe de creativitat. / b) Si la faig , com aquest curs a la franja de la meva assignatura , incentivo els alumnes amb 1p a la mitjana de cada avaluació trimestral

PRIMÀRIA

- Facilitat en el procés d'avaluar.
 - *Rúbriques. Fàcil d'organitzar i d'entendre tant per mi com pels meus alumnes.*
 - *M'ajuda a valorar tothom amb els mateixos criteris.*
- Condició multi-informativa de la rúbrica.
 - *Són instruments que ens donen molta informació.*
 - *És el sistema més eficaç a l'hora de valorar el treball realitzat per l'alumnat.*
- Implicació de l'alumnat.
 - *És necessari que l'alumne sigui protagonista de l'avaluació.*

SECUNDÀRIA

- Facilitat en el procés d'avaluar.
 - *si Per fer els seguiment de l'evolució de l'alumne.*
 - *rúbriques de vegades, perquè encara m'hi estic posant.*
 - *Sí, és més visual i clar.*
 - *Sí, perquè em semblen més interessants i més fàcils d'aplicar.*
 - *Enguany no. Però ho he fet alguna vegada.*
 - *Vaig fer un plantejament no explícit de rúbrica, però com que no he tornat a repetir l'activitat no he arribat a sistematitzar la seva avaluació.*
- No ús de rúbriques.
 - *Criteris d'avaluació. Encara no ens hem introduït, en el nostre centre, en el sistema de rúbriques.*
 - *Com a qualsevol activitat proposada. Els alumnes han de saber que se'ls demana i poder-los avaluar.*
 - *A IC no he necessitat rúbriques. Els criteris són informats amb cada activitat.*
- Dependència segons els objectius.
 - *Depèn. Si cal, sí per tal que sigui el més objectiu possible.*

Sobta veure que hi ha professorat que explicita la “novetat” que representa l'ús de rúbriques d'avaluació: “*Criteris d'avaluació. Encara no ens hem introduït, en el nostre centre, en el sistema de rúbriques.*”

PRIMÀRIA

- Avaluació inicial.
 - 4 mestres asseguruen que fan avaluació inicial.
 - Avaluació inicial d'Euromania.
 - Avaluació oral.
 - Recordatori a tall de d'avaluació recapitulatòria de l'any anterior.
 - 2 mestres asseguruen que NO fan avaluació inicial.
- Avaluació recapitulatòria.
 - 4 mestres asseguruen que fan avaluació recapitulatòria.
 - Temporització.
 - Al final d'una unitat.
 - A finals de curs: revisió dels materials de treball.
 - Forma d'avaluació.
 - Reflexió conjunta de coneixements adquirits i estratègies utilitzades.
 - Autoavaluació.
 - Retorn del professorat a partir de l'entrega dels materials utilitzats.
 - Qualificació als informes de l'alumnat.
 - Objectius.
 - Reflexió metacognitiva.
 - 2 mestres asseguruen que NO fan avaluació recapitulatòria.

SECUNDÀRIA

- Avaluació inicial.
 - 4 professors asseguruen que fan avaluació inicial.
 - Avaluació inicial d'Euromania.
 - "Pluja d'idees" (hipòtesis de continguts).
 - Test inicial.
 - Activitat introductòria: "Sí. Es duu a terme la Unitat 0, sobre el text de la Torre de Babel del Gènesi."
 - 7 professors asseguruen que NO fan avaluació inicial.
 - En principi, no. Personalment, treballo la intercomprensió des del convenciment que aquesta ens facilita a tots la comprensió del propi i d'altres sistemes lingüístics [sic]. Per tant, prefereixo anar comprovant els avenços i els guanys a mesura que la tasca es desenvolupa.
 - No. només fem una pluja de paraules amb totes les llengües que ells coneixen.
 - No. Només un tempteig de quines llengües romàniques es coneixen
- Avaluació recapitulatòria.
 - 7 professors asseguruen que fan avaluació recapitulatòria.
 - Tasca basada en instruccions (Euromania).
 - Treballs finals o exposicions orals recapitulatives i expositives en llengua catalana.
 - Correccions o dubtes.
 - "Posada en escena": muntatge multimèdia, lectura col·lectiva... Repàs i recordatori de continguts
 - 4 professors asseguruen que NO fan avaluació recapitulatòria.
 - La IC com a mer tast o en procés d'introducció al centre.
 - Preferència d'una avaluació continuada.

Cal fer notar que les respostes del professorat que assegura no fer avaluació inicial són, de fet, formes possibles d'avaluació inicial. Es pot intuir que el fet de no fer una "prova inicial" (amb nota numèrica corresponent) comporta el fet de no considerar el "tempteig de llengües romàniques" o la "pluja de paraules" com a avaluació inicial.

UTILITAT / INTERÈS EN EL RECONeixEMENT DE L'ALUMNAT I/O EL PROFESSORAT I/O EL CENTRE

PRIMÀRIA

Definitivament, sí.

SECUNDÀRIA

- S'hi concentren **les úniques dues respostes negatives** “no cal perquè forma part de l'aprenentatge” (**transversalitat de la IC?**).
 - Interessant per a l'alumnat i, especialment, per als **mestres** per augmentar-ne la motivació, per captar nous mestres, per compartir experiències i enriquir-se, *perquè es reconegui la feina feta*.
 - Seria més urgent/útil **fer extensible el plurilingüisme al màxim d'escoles** (vs una sola LE, compartimentada i allunyada de la resta); o sigui, plurilingüisme entès com a diversitat de l'oferta de LE i com a enfocament integrat dels diferents ensenyaments lingüístics.
- Per fer **visible (= reconèixer, donar/posar en valor)**.
 - la IC (*ara és tot just un impuls de bona voluntat que viu amb l'entusiasme d'alguns*).
 - els agents: l'esforç (de l'alumnat) i els mèrits (del professorat).
 - Mitjançant un **espai curricular** propi tot i que optatiu, perquè
 - la IC és una **habilitat** que cada cop es valorarà més a nivell europeu.
 - seria un **al·licient (alumnat i/o docents?)**.
 - Però a condició de crear un **nou perfil** lingüístic, específic a la IC (**Portafolis?**).

DEFINICIÓ DE PORTAFOLIS

PRIMÀRIA

- Preval la idea de **contenedor**, de carpeta o dossier, repositori on recollir evidències i informació sobre el procés d'aprenentatge (o **d'activitats d'aprenentatge?**).
- La dimensió **reflexiva** hi és, explícitament, per a **la meitat dels mestres** (*reflexionar sobre els avenços, l'aprenentatge*), mentre que a secundària només es dona en un cas.
- Només s'esmenta l'avaluació un sol cop, però mai l'autoavaluació (**potser per l'edat de l'alumnat?**).

SECUNDÀRIA

- També predomina el concepte de **recull o col·lecció** d'aprenentatges/tasques significatives/coneixements, de recurs, d'eina de treball (*una més*). S'observa en una resposta que:
 - Es fa referència a *una manera de reflexionar*.
 - És *una eina per a l'aprenentatge i l'avaluació* i **auto-avaluació**
 - S'hi *valora la competència comunicativa*.
- Visió distorsionada: *es comparteix i tothom coneix*.

PRIMÀRIA

- La **majoria** de mestres, implícitament o explícitament, declara conèixer algun portafolis (només 2 afirmen el contrari).
- Però només una petitíssima **minoria en fa servir**.
 - el de lectura, adoptat pel seu centre
 - un *àlbum de trimestre en [sic] tutoria*
- Només un declara haver fet una formació sobre el Portafolis en relació amb Euromania (?).

El portafolis es coneix poc i s'usa menys (un docent format només)

SECUNDÀRIA

- **Més de la meitat** (9/15) afirma conèixer-lo (2 citen literalment el PEL). Només 1 d'ells declara no fer-lo servir, mentre que la resta ho fa a l'aula d'acollida: un de propi del seu centre, un *sites*.
- Cal destacar que un dels docents el va utilitzar quan era estudiant i que un altre en va fer una formació del Departament.
- Una **tercera part**, però, ha declarat obertament no saber què és i no fer-lo servir.
- Anecdòticament, un docent defineix el Portafolis com el MECRL.

Es coneix i es fa servir més que a Primària (1 format només)

UTILITAT D'UN PORTAFOLIS PER A LA IC

PRIMÀRIA

- **Cap rebuig frontal**, només:
 - Indecisió: *ara no ho sé* (1)
 - Es diu que es preconitza un Portafolis que no sigui exclusiu per a la IC (1).
 - Euromania és suficient (2).
- Els partidaris semblen tenir una **idea força clara** del que és el Portafolis:
 - és útil per compartir, millorar la reflexió, útil per a mestres i alumnes, per a l'avaluació (tot i que és més aviat per a la IC).
 - implicaria/requeriria, però, **un altre plantejament al voltant de la IC** (un reconeixement curricular explícit, un espai/temps oficialment reconegut?).

SECUNDÀRIA

- 2 docents dubten i 1 afirma que no ho faria servir malgrat la seva utilitat, ja que el nivell d'IC que treballa no és prou aprofundit.
- La resta es mostra **força entusiasta**, si bé hi ha 1 docent que pensa que hi ha el risc d'aïllar la IC (just el contrari que el que creu un altre!). Així doncs, hi ha professors que pensen que un Portafolis per a la IC
 - “arrodoniria” la consciència de gestió del seu propi aprenentatge (en grup o en autonomia)
 - *tot el que es faci en IC és útil i necessari*
 - *contribuiria a la diversitat de recursos*
 - *útil*
 - *pràctic, creatiu i immersiu*
 - *millora l'avaluació i la comunicació entre els docents, els seus alumnes i les famílies*
- **Fóra bo si n'hi hagués un del Departament.**

FORMACIÓ EN IC CURSADA

La majoria (22 / 24) i, sobretot, Euromania.

PRIMÀRIA

- S'hi concentren els 2 únics mestres que **no han rebut formació**:
- La resta ha estat formada:
 - **La majoria en Euromania** (5 / 7), dels quals 3, a més, amb Sciences et Société.
 - 2 em la formació Galapro (*Jo parlo, você fala...*).

SECUNDÀRIA

- **Tots** han rebut formació i més **diversificada** que a Primària.
 - 6 en Euromania (dels quals 2 també en Sciences et Société).
 - 5 no l'especifiquen (als territoris o al Departament).
 - 3 em la formació Galapro (*Jo parlo, você fala...*)
 - 1 en una formació telemàtica amb la UAB (**sessió Galanet?**).

PRIMÀRIA

- Tots en voldrien més:
 - **Aprofundiment i obertura metodològica.**
 - Metodologia
 - **avaluació** (2)
 - transferència lingüística
 - **no pas Euromania**
 - Focalització en l'alumnat, per
 - motivar-lo
 - adaptar-s'hi

SECUNDÀRIA

- S'hi concentren els 4 que no en volen (més). La resta aposta per
 - **Una Ic integrada (AICLE+IC) amb una obertura inter- i pluridisciplinària.**
 - envers altres camps disciplinaris.
 - amb projectes interdisciplinaris.
 - en articulació amb la literatura (sovint demanat arreu, en altres països).
 - Projectes d'**intercanvi i pràctica real**/autèntica de la IC amb *altres centres del món*.
 - Un *aprofundiment*, perfeccionament (IC).
 - suposadament metodològic (**més recursos?**).
 - Un **desbordament** dels principis intercomprensius, ja que un participant de la mostra demana formació per a l'ensenyament / aprenentatge de l'expressió oral i escrita.

CONCLUSIONS

Observacions, necessitats i línies de treball

Jordi Ortiz, Catherine Blanch i Encarnación Carrasco

OBSERVACIONS

HISTÒRIC DE LA IC A CATALUNYA

- D'una estratègia inicial de presentació d'Euromania com a projecte plurilingüe i d'intercomprensió ens trobem ara en un canvi clar de paradigma: **la intercomprensió com a estratègia per a la implementació del plurilingüisme.**
- D'una presentació en la línia de *l'éveil aux langues* a una vertadera **eina de treball d'estratègies de comprensió lectora plurilingüe** que, alhora, possibiliti, fomenti i potenciï el trencament de barreres envers l'aprenentatge de llengües estrangeres, i desvetlli interessos plurilingües en l'alumnat i desenvolupi la seva competència plurilingüe i pluri/intercultural.
- La IC no pot ser una "activitat" o un projecte aïllat, sinó una **estratègia integrada en la implementació dels programes d'innovació (ILEC, GEP i Avancem cap al TIL) o en el projecte lingüístic** -si el centre no està inscrit en cap d'aquests programes.

OBSERVACIONS

PRÀCTIQUES DOCENTS EN IC I AVALUACIÓ

- **A Primària, el treball en IC a l'aula i la seva integració en la dinàmica del centre és qualitativament molt interessant. A Secundària, quantitativament molt potent i amb força perspectives de desenvolupament.**
- **Una possible justificació: les dinàmiques pròpies de l'etapa educativa**
 - a. A Primària, els mestres i l'alumnat, generalment, estan més avesats al treball en projectes i de forma transversal i interdisciplinària.
 - b. A Secundària, la IC esdevé una oportunitat d'impuls en la motivació de l'alumnat.
- **Ens trobem, doncs, davant d'una implementació de la IC que viatja a dues velocitats i que es desplega en dues etapes:**
 - a. **Impuls de la IC:** descobriment de la IC, possibilitats didàctiques i metodologia docent.
 - b. **Consolidació de la IC:** foment de la IC com a estratègia integrada en la dinàmica del centre.

NECESSITATS

- Avaluació de la intercomprensió.
- Relació entre intercomprensió i literatura.
- Aprofundiment en estratègies de transferència interlingüística.
- Aprofundiment en qüestions de pràctica docent.
- Nous materials i/o propostes didàctiques.
- Contactes amb altres centres de llengua romànica.

LÍNIES DE TREBALL

AVALUACIÓ DE LA IC

- **Col·laboració** en l'ordenació de descriptors/objectius en cursos acadèmics/cicles educatius de la competència plurilingüe derivada del MECRL.
- **Orientacions didàctiques provisionals en intercomprensió** (a propòsit del currículum)
 - Desplegament d'**objectius, continguts i criteris d'avaluació** de la IC, relacionats amb el currículum i ordenats per curs acadèmic/cicle educatiu.
 - Proposta de **rúbriques i fitxes de reflexió** metalingüística i metacognitiva.
 - Repertori d'**activitats i/o propostes didàctiques** en IC per a cada curs acadèmic.

LÍNIES DE TREBALL

SOBRE LES NECESSITATS DEL PROFESSORAT EN IC

- Aprofundiment en estratègies de transferència interlingüística i en qüestions de pràctica docent.
 - **Formació semipresencial 2017-2018 amb públic focalitzat.**
- Nous materials i/o propostes didàctiques.
 - **Col.laboració amb Grup Promotor Santillana en l'elaboració de dossiers plurilingües i elaboració de repertori d'activitats i/o propostes didàctiques.**
- Relació entre intercomprensió i literatura.
- Contactes amb altres centres de llengua romànica.

**Moltes
gràcies!**

IC CATALUNYA
Intercomprensió